

Et Danmark uden affald

Vi vil gøre Danmark grønnere. I takt med, at jordens befolkning vokser og efterspørgslen efter ressourcer stiger, må vi tænke nyt, hvis vores klode og økonomi skal kunne følge med. Vi skal skabe et stærkere Danmark, hvor vi bliver grønnere og rigere – samtidig! Et Danmark, hvor vi bruger ressourcerne igen og igen i stedet for at smide dem ud og brænde dem af.

10 skridt mod et grønnere Danmark

Hvert år løftes millioner af mennesker ud af fattigdom. Det er godt! Men når de, som os, står på spring for at købe huse, biler og den nyeste Iphone, stiger efterspørgslen efter ressourcer så voldsomt, at vi får svært ved at skaffe ressourcer til alle og med alvorlige konsekvenser for miljøet.

Danmark skal vise vejen. Derfor har vi brug for en klar politisk målsætning og en national handlingsplan for indførslen af cirkulær økonomi, der viser vejen til et grønnere Danmark. Vi har en ambition om et Danmark uden affald senest i 2050. Et Danmark, hvor alle ressourcer genbruges igen og igen. Til gavn for kloden, økonomien og især de kommende generationer. Det kræver, at vi gentænker den måde, vi forbruger og producerer. Det kræver en fuldstændig omlægning af vores affaldssektor til en ressource sektor. Og det kræver bedre samspil og partnerskaber mellem bl.a. virksomheder, myndigheder og forskningsmiljøer. Nedenfor er vores 10 punkts plan for, hvordan vi udnytter vores ressourcer bedre og gøre fremtidens økonomi grønnere.

1: Fuld stop for forbrænding i 2050. Hvis Danmark skal være helt fri af affald skal vi stoppe med at brænde og deponere vores affald og gå over til fuld genanvendelse. Derfor vil vi arbejde for, at der ikke bliver oprettet yderligere ny forbrændingskapacitet i Danmark. Ligeledes vil vi løbende hæve målene for genanvendelse af affald i Danmark, så vi sikrer os at 100 pct. af vores affald konverteres til nye ressourcer i 2050.

2. Affaldssektoren skal strømlines. Sorteringen af affald skal være mere effektiv. Det kan gøres ved at få mere volumen ind i de enkelte affaldsstrømme. Derfor skal husholdningsaffald og erhvervsaffald igen kunne behandles sammen og flere private virksomheder skal udvikle nye teknologier til sortering og genanvendelse af affald. Vi vil arbejde for en ændring af affaldssektoren, hvor kommunerne står for myndighedsarbejdet, målsætning og rammer for genanvendelsen, mens flere private aktører kan udføre opgaverne. Kommuner skal have mulighed for at organisere sig i større enheder og bygge centrale sorteringsanlæg eller mere specialiserede anlæg som fx plastiksoringsanlæg.

3. Grøn teknologipulje. Danske virksomheder er generelt gode til at genvinde deres affald, men skal blive meget bedre hvis vi skal opnå ambitionen om at blive helt fri for affald i 2050. Vi foreslår derfor oprettelsen af en grøn teknologipulje på 10 mio. kr., som på linje med Vækstfonden og Dansk Vækstkapital træder til med investeringer når private investorer identificerer virksomheder med stort grønt vækstpotentiale.

4. Pulje til cirkulær økonomi-kommuner. Radikale Venstre vil gerne gøre noget for dem, der tør vise vejen og gøre en ekstra indsats. Vi foreslår derfor oprettelsen af en pulje på 10 mio. kr., som under frikommuneordningen skal

hjælpe tre udvalgte cirkulær økonomi-kommuner til at eksperimentere med reglerne så de kan finde nye måder at drive deres indsatser på og udvikle nye typer genanvendelse såvel som deleordninger for deres borgere.

5. Klogere og mere grønne offentlige indkøb. Der skal være en klar grøn bevidsthed i alle offentlige indkøb. Regeringen skal derfor udarbejde en samlet strategi for offentlige indkøb, der har et særligt fokus på genanvendelse og cirkulær økonomi. Medarbejdere der udarbejder og håndterer offentlige udbud skal uddannes til at sætte fokus på bæredygtighed og cirkulær økonomi i sammensætningen af deres udbud. Ligeledes foreslår vi, at Miljøstyrelsens Partnerskab for offentlige grønne indkøb skal have et særligt fokus på cirkulær økonomi. Endeligt foreslår vi at fortsætte Danmarks Statistiks arbejde med at udvikle et "grønt nationalregnskab", som fremadrettet vil give offentlige myndigheder en nødvendig rettesnor i sammensætningen af bæredygtige og grønne indkøb.

6. Taskforce for cirkulær økonomi. For at holde et skarpt fokus på genanvendelse i hele landet, foreslår vi at oprette et taskforce for cirkulær økonomi i Erhvervsministeriet. Det nye taskforce skal sikre, at der i al erhvervs politik er fokus på genanvendelse, ressourceproduktivitet og cirkulær økonomi. Taskforcen skal samle op på u hensigtsmæssig lovgivning, der står i vejen for genanvendelse og cirkulær økonomi. Lovgivningsmæssige barrierer skal spilles ind til Virksomhedsforum, hvorigennem Erhvervsministeren kan udfordre andre ministerier på nødvendigheden af de regler, der står i vejen for den grønne vækst. Endeligt foreslår vi også at etablere et landsdækkende rejsehold, der kan rådgive virksomheder og kommuner i, hvordan ellers spildte ressourcer kan genanvendes.

7. Genbrugte ressourcer skal handles. Genanvendte resurser skal afsættes på den mest effektive måde. Til gavn for virksomheder og miljøet. Vi foreslår derfor at oprette en ressourcebørs, der kan videreformidle og afsætte affaldsstrømme til interesserede aftagere. Herunder affaldsstrømme, der evt. kan forarbejdes og transformeres til helt nye materialer. Ved at udnytte viden og ekspertise fra f.eks. erhvervsaffaldskonsulenter kan den ene virksomheds affald blive den anden virksomheds ressource. Et godt eksempel kan ses i Aalborg, hvor rejeskaller fra Royal Greenland Seafood forarbejdes af Fodercentralen Limfjorden til brug i minkfoder.

8. Grønt bygningsreglement. Danmark har brug for et opdateret og mere grønt bygningsreglement. I dag går alt for mange materialer tabt, fordi processen fra nedrivning af en bygning til husets materialer er væk, går alt for hurtig. Alt for mange ressourcer, som enten kan genbruges eller forarbejdes til nye materialer, sendes til forbrænding og deponering inden dets værdi er blevet vurderet. Vi skal sætte ambitiøse mål for vores ressourceproduktivitet, så vi får mest mulig økonomisk værdi ud af vores ressourcer. Derfor ønsker vi, at undersøge muligheden for at indføre krav om et materiale pas, så vi altid kan værdiansætte de vigtigste materialer i produkter og bygninger og en ressourcescreening, inden bygninger rives ned. Et godt eksempel kan findes i forbindelse med Metrobyggeriet, hvor firmaet Lendager Group gennemførte en ressourcescreening og fandt 300 ton lærketræ, som de efterfølgende brugte til at bygge altaner af i private boliger.

9. Flere målrettede grønne støtteordninger. Danmark skal gøre mere for at kick-start'e omstillingen til en mere cirkulær økonomi. Radikale Venstre foreslår derfor, at målrette vores erhvervsstøtteordninger mod projekter og programmer der understøtter den grønne omstilling. Helt konkret vil vi mål-

rette flere midler fra Udviklings- og demonstrationsprogrammer til cirkulær økonomiske initiativer. Midler fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) kan f.eks. i langt højere grad kanaliseres til cirkulær økonomiske programmer samt opgradering af produkter i landbrugssektoren.

10. Flere og klogere private partnerskaber. Radikale Venstre har en vision om at danske virksomheder skal være førende inden for omstillingen til cirkulær økonomi. Ligesom danske virksomheder har vist vejen ift. udviklingen af f.eks. vindmøller, skal danske virksomheder i fremtiden også være førende ift. indførelsen af cirkulær økonomi. Det kræver bl.a. at private virksomheder skal være bedre til at samarbejde og udnytte synergier. Vi ønsker derfor at der oprettes flere partnerskaber inden for vigtige områder som elektronik, mode og tekstil, landbrug, byggeri og gerne på tværs af sektorer og brancher. Partnerskabet skal baseres på materialer fremfor på baggrund af industri. Et konkret eksempel kunne være partnerskabet mellem tekstilindustrien og isoleringsvirksomheder, hvor genanvendt tekstil bruges som isolering. Disse partnerskaber kan rådgive regeringen i en ny og grønnere politik, sikre langt mere genanvendelse indenfor hver branche og ikke mindst, innovation indenfor både teknologi og praksis.

Økonomi. De foreslåede tiltag anslås at koste 50 mio. kr. Midlerne findes gennem Promilleafgiftsfonden for Landbruget.